Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

7. juli 2016*

»Præjudiciel forelæggelse — fælles landbrugspolitik — forordning (EF) nr. 1698/2005 — forordning (EU) nr. 65/2011 — finansiering fra ELFUL — støtte til udvikling af landdistrikterne — regler for støtteberettigede operationer og udgifter — tidsmæssig betingelse — fuldstændig udelukkelse — nedsættelse af støtten«

I sag C-111/15,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Upravno sodišče (forvaltningsdomstol, Slovenien) ved afgørelse af 10. februar 2015, indgået til Domstolen den 4. marts 2015, i sagen:

Občina Gorje

mod

Republika Slovenija,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.L. da Cruz Vilaça, og dommerne F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits (refererende dommer) og M. Berger,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe

justitssekretær: fuldmægtig M. Aleksejev,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. januar 2016,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Občina Gorje ved odvetnik A. Mužina

— den slovenske regering ved V. Klemenc, som befuldmægtiget, bistået af juridisk konsulent B. Jovin Hrastnik

— den polske regering ved B. Majczyna, som befuldmægtiget

— Det Forenede Kongeriges regering ved S. Simmons, som befuldmægtiget, bistået af G. Facenna, QC

* Processprog: slovensk.

— Europa-Kommissionen ved J. Aquilina og B. Rous Demiri, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 20. april 2016,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 71 i Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (EUT 2005, L 277, s. 1).

2 Denne anmodning er blevet fremsat i forbindelse med en tvist mellem Občina Gorje (Gorje kommune, Slovenien) og Republika Slovenija (Republikken Slovenien) vedrørende afslaget på Gorje kommunes anmodning om betaling af støtte inden for rammerne af et program for udvikling af landdistrikter, der er medfinansieret af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Retsforskrifter

EU-retten

3 61. betragtning til forordning nr. 1698/2005 havde følgende ordlyd:

»I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, men med forbehold af visse undtagelser, bør der foreligge nationale regler for, hvilke udgifter der er støtteberettigede.«

4 Forordningens artikel 71 bestemte følgende:

»1. Medmindre andet fremgår af artikel 39, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1290/2005, kommer udgifter i betragtning til et bidrag fra ELFUL, hvis den relevante støtte rent faktisk udbetales af betalingsorganet mellem 1. januar 2007 og 31. december 2015. Medfinansierede operationer bør ikke afsluttes inden startdatoen for støtteberettigelse.

Nye udgifter, der opstår, når et program ændres i henhold til artikel 19, er støtteberettigede fra datoen for Kommissionens modtagelse af anmodningen om ændring af programmet.

2. Udgifter kan kun komme i betragtning til et bidrag fra ELFUL, hvis de er påløbet i forbindelse med operationer, som der er truffet beslutning om af det pågældende programs forvaltningsmyndighed eller under dennes ansvar, og i henhold til de af den kompetente myndighed fastsatte udvælgelseskriterier.

3. Reglerne for udgifters støtteberettigelse fastsættes på nationalt plan med forbehold for de særlige betingelser, der i denne forordning er fastsat for visse foranstaltninger for landdistriktsudvikling.

[...]«

5 Nævnte forordnings artikel 74, stk. 1, bestemte følgende:

»Medlemsstaterne vedtager alle love og administrative bestemmelser [...] for at sikre sig, at [EU's] finansielle interesser beskyttes effektivt.«

6 Forordning nr. 1698/2005 har været genstand for to efterfølgende gennemførelsesforordninger. Kommissionens forordning (EF) nr. 1975/2006 af 7. december 2006 (EUT 2006, L 368, s. 74) og Kommissionens forordning (EU) nr. 65/2011 af 27. januar 2011 (EUT 2011, L 25, s. 8), som ophævede den tidligere forordning.

7 Artikel 30 i forordning nr. 65/2011 fastsætter følgende:

»1. Betalingerne beregnes på grundlag af, hvad der er fundet støtteberettiget under den administrative kontrol.

Medlemsstaten gennemgår den indsendte betalingsanmodning fra støttemodtageren og fastsætter, hvilke beløb der er støtteberettigede. Den fastsætter:

a) det beløb, der skal betales til støttemodtageren, udelukkende på grundlag af betalingsanmodningen

b) det beløb, der skal betales til støttemodtageren, efter at det er undersøgt, om betalingsanmodningen er støtteberettiget.

Hvis det beløb, der er fastsat i henhold til litra a), overstiger det beløb, der er fastsat i henhold til litra b), med mere end 3%, nedsættes det beløb, der er fastsat i henhold til litra b). Nedsættelsen er lig med forskellen mellem de to beløb.

Der foretages dog ingen nedsættelse, hvis støttemodtagerne kan begrunde, at de ikke selv er skyld i, at det beløb, som ikke er støtteberettiget, er anført.

2. Konstateres det, at en støttemodtager forsætligt har indsendt en urigtig anmeldelse, udelukkes den pågældende operation fra at modtage støtte fra ELFUL, og beløb, der allerede er udbetalt til operationen, tilbagebetales. Endvidere udelukkes støttemodtageren fra at modtage støtte i forbindelse med den samme foranstaltning for det kalenderår, hvor der er konstateret uregelmæssigheder, og det efterfølgende kalenderår.

[...]«

8 Denne forordnings artikel 34 er affattet således:

»1. Forordning (EF) nr. 1975/2006 ophæves med virkning fra 1. januar 2011.

Den anvendes dog fortsat på betalingsanmodninger, der er indsendt før 1. januar 2011.

[...]«

Slovensk ret

9 Zakon o kmetijstvu (lov om landbrug, Uradni list RS, nr. 45/2008, 57/2012, 90/2012, herefter »ZKme-1«) fastsætter de generelle betingelser på området for udvikling af landdistrikterne.

10 Artikel 10 i ZKme-1 er affattet således:

»Regeringen vedtager i overensstemmelse med programmeringsdokumenterne bestemmelserne for gennemførelse af landbrugspolitiske foranstaltninger.«

11 Denne lovs artikel 12 foreskriver følgende:

»Med henblik på gennemførelse af foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne fastsætter regeringen:

— foranstaltningens art, betingelserne, støttemodtagerne, kriterierne og procedurerne for indførelse og gennemførelse for hver foranstaltning til udvikling af landdistrikterne

— de økonomiske midler, der er afsat til hver foranstaltning til udvikling af landdistrikterne.«

12 Hvad angår afgørelsen om tilskudsberettigelse bestemmer ZKme-1's artikel 53, stk. 1, følgende:

»Den kompetente myndighed træffer afgørelse om tilskudsberettigelse med hensyn til parter, hvis ansøgninger opfylder de betingelser, der er fastsat i lovkravene og i udbudsbekendtgørelsen, og midler tildeles med dette for øje.«

13 Hvad angår ansøgninger om udbetaling af tilskud er ZKme-1's artikel 56, stk. 4, affattet således:

»Myndigheden giver ved afgørelse afslag på enhver ansøgning, som er i strid med lovkravene, udbudsbekendtgørelsen eller afgørelsen om tilskudsberettigelse.«

14 På grundlag af ZKme-1 vedtog den slovenske regering Uredba o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007-2013 v letih 2010-2013 (bekendtgørelsen om foranstaltningerne under akse 1, 3 og 4 i Program for udvikling af landdistrikter for perioden 2007-2013, Uradni list RS, nr. 40/2010, 85/2010, herefter »PUL-bekendtgørelsen«).

15 PUL-bekendtgørelsens artikel 79, stk. 4, har følgende ordlyd:

»Alene investeringsudgifter, som er påløbet mellem tidspunktet for vedtagelsen af afgørelsen om tilskudsberettigelse og investeringsprojektets afslutning, eller senest den 30. juni 2015, er støtteberettigede. Den omstændighed, at støttemodtageren påtager sig en forpligtelse vedrørende de tilskud, der er ydet (indgåelse af enhver aftale, bestilling af materiale, udstyr, tjenesteydelser eller arbejder), anses for at udgøre den første udgift.«

16 Republikken Sloveniens ministerium for landbrug, skovbrug og fødevarer iværksatte i medfør af PUL-bekendtgørelsen et udbud vedrørende foranstaltning 322 »Fornyelse og udvikling af landsbyer« (herefter »udbudsbekendtgørelsen«).

17 Under overskriften »Betingelser for tilskudsberettigelse, som skal være opfyldt ved indgivelsen af ansøgningen i forbindelse med udbuddet« fastsætter udbudsbekendtgørelsens kapitel IV/1, punkt 1, i afsnittet »Investeringer«:

»Realiseringen af investeringen må ikke påbegyndes inden vedtagelsen af afgørelsen om tilskudsberettigelse.«

18 Udbudsbekendtgørelsens kapitel VI, punkt 3, fastsætter følgende:

»I henhold til PUL-bekendtgørelsens artikel 79 er investeringsudgifter, som er påløbet siden tidspunktet for vedtagelsen af afgørelsen om tilskudsberettigelse og indtil investeringsprojektets afslutning, eller senest den 30. juni 2015, støtteberettigede.«

19 Udbudsbekendtgørelsens punkt 4 og 5 bestemmer følgende:

»(4) Eventuelle generelle udgifter, såsom forberedelsen af anmodningen, fremskaffelse af dokumentation for opførelsen og for indgivelsen af betalingsanmodninger, som er påløbet efter den 1. januar 2007 indtil indgivelsen af den sidste anmodning om betaling af tilskud, er ligeledes støtteberettigede. Inden det tidspunkt, hvor udgifterne bliver støtteberettigede, kan ansøgeren ikke påbegynde arbejderne eller påtage sig nogen forpligtelse vedrører eventuelle ydede tilskud.

(5) I henhold til PUL-bekendtgørelsens artikel 79 anses den omstændighed, at støttemodtageren påtager sig en forpligtelse vedrørende de tilskud, der er ydet (indgåelse af enhver aftale, bestilling af materiale, udstyr, tjenesteydelser eller arbejder), for at udgøre den første udgift. Ansøgeren kan påbegynde proceduren for udvælgelse af en tilbudsgiver i overensstemmelse med lovgivningen om indgåelse af offentlige kontrakter uden dog at kunne indgå en aftale med den udvalgte tilbudsgiver før vedtagelsen af afgørelsen om støtteberettigelse.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

20 L'Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (Republikken Sloveniens kontor for landbrugsmarkeder og udvikling af landdistrikterne, herefter »kontoret«) indledte en udbudsrunde med henblik på at bevilge økonomisk støtte til foranstaltninger til fornyelse og udvikling af landsbyer som led i Republikken Sloveniens program for udvikling af landdistrikter for perioden 2007-2013.

21 Den 19. august 2010 indgav Gorje kommune en støtteansøgning inden for rammerne af dette udbud for at opnå medfinansiering fra ELFUL til et ombygningsprojekt af en bygning, som kommunen var medejer af.

22 Forud for indgivelsen af sin støtteansøgning iværksatte kommunen en procedure for indgåelse af en offentlig kontrakt, hvorefter der blev valgt en leverandør. Den 12. juli 2010 underskrev Gorje kommune med denne leverandør to kontrakter, der var forsynet med en suspensiv fuldbyrdelsesbetingelse, hvorefter disse kontrakter kun ville træde i kraft, hvis Gorje kommunes projekt var berettiget til støtte i programmet for udvikling af landdistrikter.

23 Ved afgørelse af 19. oktober 2010 valgte kontoret Gorje kommunes projekt og bevilgede Gorje kommune en medfinansiering i medfør af dette program på 128 200,52 EUR.

24 Efter Gorje kommune den 1. juni 2011 havde indgivet anmodningen om betaling af det beløb, som kommunen var blevet bevilget, foretog kontoret en kontrol på stedet, hvor bygningen skulle ombygges. Den fastslog således på baggrund af byggerirapporten, at nedrivningsarbejdet med hensyn til bygningens tag allerede var påbegyndt den 16. august 2010.

25 Både ZKme-1 og udbudsbekendtgørelsen fastsatte imidlertid, at alene udgifter, der afholdes efter vedtagelsen af afgørelsen om tilskudsbevilling, kan medfinansieres af ELFUL.

26 Ved afgørelse af 3. november 2011 afslog kontoret derfor at foretage den fuldstændige udbetaling af den støtte, der var fastsat til den i hovedsagen omhandlede renovering.

27 Gorje kommune anlagde først sag ved den forelæggende ret med påstand om annullation af afgørelsen af 3. november 2011. Upravno sodišče (forvaltningsdomstol, Slovenien) gav kommunen medhold i stævningen og henviste sagen til kontoret til fornyet behandling.

28 Ved afgørelse af 25. april 2013 gav kontoret for anden gang afslag på Gorje kommunes anmodning om udbetaling af den støtte, der var blevet bevilget ved afgørelse af 19. oktober 2010. Gorje kommune anlagde på ny sag ved den forelæggende ret til prøvelse af dette afslag.

29 Gorje kommune har i det væsentlige for det første gjort gældende, at de af kontoret anvendte betingelser for støtteberettigelse er strengere end dem, der er fastsat i forordning nr. 1698/2005. For det andet har Gorje kommune anført, at det arbejde, der var udført på initiativ af bygningens medejer, var påbegyndt inden indgivelsen af støtteanmodningen, idet kommunen kun havde indgået forpligtelser på betingelse af, at den omhandlede støtte blev bevilget.

30 Den forelæggende ret er således i tvivl om foreneligheden af de nationale bestemmelser, for så vidt som de fastsætter betingelser for støtteberettigelse, der i tidsmæssig sammenhæng er strengere end dem, der følger af forordning nr. 1698/2005. Den forelæggende ret ønsker desuden svar på, om nævnte forordning i tilfælde af, at visse udgifter ikke er støtteberettigede, gør det muligt for de nationale myndigheder at give afslag på hele medfinansieringsansøgningen eller om en sådan sanktion er for streng.

31 Henset til disse omstændigheder har Upravno sodišče (forvaltningsdomstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal forordning nr. 1698/2005 og særligt dens artikel 71, stk. 3, hvorefter reglerne for udgifters støtteberettigelse fastsættes på nationalt plan med forbehold for de særlige betingelser, der i denne forordning er fastsat for visse foranstaltninger for landdistriktudvikling, fortolkes således, at den er til hinder for den nationale bestemmelse, der er fastsat i artikel 79, stk. 4, i [»PUL-bekendtgørelsen«] og [udbudsbekendtgørelsens] kapitel VI, punkt 3, hvorefter alene udgifter, der er blevet afholdt efter vedtagelsen af afgørelsen om tilskudsberettigelse (indtil investeringens gennemførelse eller senest indtil den 30.6.2015) er støtteberettigede?

2) I tilfælde af, at det første spørgsmål besvares benægtende, skal forordning nr. 1698/2005 og særligt dens artikel 71, stk. 3, da fortolkes således, at den er til hinder for den nationale bestemmelse, der er fastsat i artikel 56, stk. 4, i [ZKme-1], hvorefter der gives afslag på enhver ansøgning i sin helhed, der ikke opfylder kravene i PUL-bekendtgørelsens artikel 79, stk. 4, om støtteberettigede investeringsudgifter, der er blevet afholdt efter datoen for afgørelsens vedtagelse?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

32 Med det første spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om artikel 71 i forordning nr. 1698/2005 skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, i henhold til hvilken det kun er udgifter, som afholdes efter vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af støtte, der kan komme i betragtning til bidrag fra ELFUL til medfinansiering af en operation til udvikling af landdistrikterne, som er valgt af den myndighed, der forvalter det omhandlede program for landdistriktsudvikling eller under dennes ansvar.

33 Den forelæggende ret har navnlig bemærket, at den omhandlede nationale lovgivning i den tvist, som den har fået forelagt, fastsætter betydeligt strengere betingelser med hensyn til medfinansiering af foranstaltninger til landdistriktsudvikling end forordning nr. 1698/2005, og at den nationale lovgivning dermed vil kunne tilsidesætte forordningens bestemmelser.

34 Det bemærkes herved, at selv om forordningers karakter og funktion i EU-rettens retskildesystem betyder, at deres bestemmelser i almindelighed har umiddelbar virkning i de nationale retsordener, uden at det er nødvendigt for de nationale myndigheder at træffe gennemførelsesforanstaltninger, kan visse forordningsbestemmelser dog, for at kunne blive gennemført, kræve, at der vedtages gennemførelsesforanstaltninger af medlemsstaterne (dom af 25.10.2012, Ketelä, C-592/11,

EU:C:2012:673, præmis 35, kendelse af 16.1.2014, Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit, C-24/13, EU:C:2014:40, præmis 14, og dom af 15.5.2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, præmis 54).

35 Det er desuden ubestridt, at medlemsstaterne kan træffe gennemførelsesforanstaltninger til en forordning, hvis de ikke hindrer dens direkte anvendelighed, hvis de ikke skjuler dens EU-retlige karakter, og hvis de præciserer udøvelsen af det skøn, der er tildelt dem ved den pågældende forordning, alt sammen inden for grænserne af forordningens bestemmelser (dom af 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, præmis 36, og af 15.5.2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, præmis 55).

36 Det er under henvisning til de relevante bestemmelser i den omhandlede forordning, fortolket i lyset af forordningens mål, at det skal afgøres, om disse bestemmelser forbyder, pålægger eller tillader medlemsstaterne at vedtage visse gennemførelsesforanstaltninger og særligt i sidstnævnte tilfælde, om den pågældende foranstaltning falder inden for rammerne af det skøn, som er tildelt medlemsstaterne (dom af 25.10.2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, præmis 37).

37 Hvad først angår de relevante bestemmelser i den omhandlede forordning bemærkes for det første, at i henhold til nævnte forordnings artikel 71, stk. 3, fastsættes reglerne for udgifters støtteberettigelse i princippet på nationalt plan med forbehold for de særlige betingelser, der i nævnte forordning er fastsat for visse foranstaltninger for landdistriktudvikling (jf. bl.a. dom af 15.5.2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, præmis 27).

38 Artikel 71, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1698/2005 fastsætter for det andet, at »medfinansierede operationer […] ikke [bør] afsluttes inden startdatoen for støtteberettigelse«, dvs. den 1. januar 2007, og at udgifterne kun er støtteberettigede, hvis de afholdes til operationer valgt af den myndighed, der forvalter det omhandlede program for udvikling af landdistrikterne eller under dennes ansvar.

39 Det følger af det ovenstående, at det, for så vidt som samme artikels stk. 3, i princippet giver medlemsstaterne kompetencen til at fastsætte reglerne for udgifters støtteberettigelse, skal bemærkes, at nævnte medlemsstater kan fastsætte en betingelse for disses støtteberettigelse, som bl.a. er knyttet til den omstændighed, at disse udgifter er blevet afholdt, efter at støtteanmodningen er blevet godkendt.

40 Denne fortolkning understøttes af det forhold, at en sådan betingelse bidrager til overholdelsen af princippet om, at udgifterne skal være forbeholdt en særlig operation, sådan som det er fastsat i artikel 71, stk. 2, i forordning nr. 1698/2005.

41 Hvad dernæst angår målet med forordning nr. 1698/2005 bemærkes, at det ifølge femte betragtning hertil består i at fremme udviklingen af landdistrikterne. En betingelse, der begrænser støtteberettigede udgifter til en medfinansieret operation til kun at omfatte udgifter, der er afholdt efter afgørelsen om bevilling af støtte, er dermed i overensstemmelse med dette mål, for så vidt som den, således om generaladvokaten har fastslået i punkt 50 i forslaget til afgørelse, sikrer en mere effektiv tildeling af ELFUL-midler. En sådan betingelse vil således for det første forbedre målretningen af bevillingen af midler ved at nedbringe de risici, der er forbundet med de ændringer i omstændighederne, der eventuelt er sket mellem datoen for afholdelsen af udgifterne og datoen for vedtagelsen af bevillingsafgørelsen. Nævnte betingelse gør det for det andet muligt at nedbringe risikoen for, at der tildeles midler til investeringer, hvis realisering ikke kræver et offentligt tilskud, da disse investeringer allerede er begyndt eller ligefrem afsluttet, inden støtten bevilges.

42 Det bemærkes desuden, at medlemsstaterne i henhold til artikel 74, stk. 1, i forordning nr. 1698/2005 vedtager alle love og administrative bestemmelser for at sikre sig, at EU's finansielle interesser beskyttes effektivt. Når en støtte er betalt fra ELFUL til udgifter, der er blevet afholdt inden vedtagelsen af

afgørelsen om tilskudsberettigelse, kan det imidlertid være vanskeligt at undersøge relevansen af sådanne udgifter som følgepå grund heraf, hvorefter effektiviteten af en sådan beskyttelse kan blive svækket.

43 Endvidere fremgår det ikke af forelæggelsesafgørelsen, at den i hovedsagen omhandlede nationale lovgivning skulle være til hinder for den direkte anvendelse af eller skulle skjule den EU-retlige karakter af forordning nr. 1698/2005. ZKme-1's artikel 12 fastsætter derimod, at det er med henblik på gennemførelse af foranstaltninger til landdistriktsudvikling, at regeringen fastsætter foranstaltningens art, betingelserne, støttemodtagerne, kriterierne og procedurerne for indførelse og gennemførelse for hver foranstaltning til landdistriktsudvikling. Det tilkommer under alle omstændigheder den forelæggende ret at foretage de nødvendige undersøgelser i denne henseende.

44 Under hensyn til ovenstående betragtninger må det, med forbehold for disse undersøgelser, fastslås, at Republikken Slovenien ved at fastsætte, at det kun er udgifter, som er påløbet en operation, der er valgt med henblik på medfinansiering af ELFUL, som er blevet afholdt efter vedtagelsen af afgørelsen om tilskudsberettigelse, der er berettigede til nævnte medfinansiering, ikke har overskredet den skønsmargin, som den er tillagt ved forordning nr. 1698/2005.

45 Heraf følger, at artikel 71 i forordning nr. 1698/2005 skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, i henhold til hvilken det kun er udgifter, som afholdes efter vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af støtte, der kan komme i betragtning til bidrag fra ELFUL til medfinansiering af en operation, som er valgt af den myndighed, der forvalter det omhandlede program for udvikling af landdistrikter eller under dennes ansvar.

Det andet spørgsmål

46 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 71, stk. 3, i forordning nr. 1698/2005 skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som fastsætter, at betalingsanmodningen skal afvises i sin helhed vedrørende en operation, der er valgt til medfinansiering af ELFUL, når visse udgifter, der er påløbet denne operation, er blevet afholdt inden vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af en sådan støtte.

47 I denne henseende bemærkes, således som det fremgår af nærværende doms præmis 38 og 39, at artikel 71, stk. 2 og 3, i forordning nr. 1698/2005 både fastsætter, at det kun er udgifter, som er påløbet en operation, der er valgt af den myndighed, der forvalter det omhandlede program for udvikling af landdistrikter eller under dennes ansvar, der kan komme i betragtning til et bidrag fra ELFUL, og at forordningen i princippet overlader til medlemsstaterne at fastsætte reglerne for udgifters støtteberettigelse.

48 Selv om disse bestemmelser fastsætter rammen for betingelserne for, hvilke udgifter, der kan komme i betragtning til et bidrag fra ELFUL, og som kan være genstand for en betalingsanmodning, foreskriver de imidlertid ikke, hvilke konsekvenser en manglende overholdelse af en af disse betingelser skal have for betalingens rækkevidde.

49 På denne baggrund skal det anføres, at artikel 30 i forordning nr. 65/2011, der i overensstemmelse med samme forordnings artikel 34, stk. 1, finder anvendelse på betalingsanmodninger, der er indgivet siden den 1. januar 2011, specifikt omhandler nedsættelser og udelukkelser af udgifter til operationer, der er berettigede til medfinansiering fra ELFUL.

50 Nævnte artikel 30, stk. 1, fastsætter i det væsentlige, at medlemsstaterne gennemgår betalingsanmodningen med henblik på at fastsætte, hvilke beløb der er støtteberettigede. Hvis det beløb, der skal betales i medfør af medfinansieringen fra ELFUL alene på grundlag af

betalingsanmodningen, overstiger det beløb, der skal betales, med mere end 3%, efter at det er undersøgt, om betalingsanmodningen er støtteberettiget, nedsættes det sidstnævnte beløb således svarende til forskellen mellem de to beløb.

51 Artikel 30, stk. 2, i forordning nr. 65/2011 foreskriver desuden, at enhver urigtig anmeldelse, som støttemodtageren forsætligt har indsendt, medfører, at den omhandlede operation udelukkes i sin helhed fra at modtage støtte fra ELFUL, og at alle beløb, der allerede er udbetalt til operationen, tilbagebetales.

52 I den foreliggende sag fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at visse udgifter, der er påløbet den omhandlede operation, er blevet afholdt inden vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af støtte. Den forelæggende ret har desuden anført, at hvis en af udgifterne, der er påløbet en operation, som er valgt med henblik på medfinansiering fra ELFUL, er blevet afholdt inden vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af støtte, giver den kompetente myndighed afslag på betalingsanmodning til den valgte operation i sin helhed i henhold til de nationale bestemmelser om betingelserne for udgifters støtteberettigelse, dvs. ZKme-1's artikel 56, stk. 4, sammenholdt med udbudsbekendtgørelsens artikel 79, stk. 4.

53 Som generaladvokaten har anført i punkt 79 i forslag til afgørelse, kan medlemsstaterne dog ikke anvende en så drastisk foranstaltning til afslag på betaling i andre situationer end dem, der er fastsat i artikel 30, stk. 2, i forordning nr. 65/2011 om tilfælde, hvor den støtteberettigede forsætligt har indsendt en urigtig anmeldelse. I alle andre tilfælde fastsætter denne forordnings artikel 30 en nedsættelse af støttebeløbet beregnet i overensstemmelse med den metode, der er foreskrevet i denne artikels stk. 1.

54 En sådan metode, der består i at udelukke de udgifter, som ikke er støtteberettigede, hvilket under omstændigheder som de i hovedsagen foreliggende vil sige de udgifter, som er blevet afholdt inden vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af støtte, indeholder et afskrækkende element, eftersom det beløb, der rent faktisk skal betales, nedsættes med et beløb, der er væsentligt højere end det, der svarer til den udgift, som ikke er støtteberettiget. På denne baggrund vil en sådan metode afværge såkaldt »dødvægtsvirkning« samtidig med, at den bevarer en forholdsmæssig karakter, idet de udgifter, der rent faktisk er støtteberettigede, ikke samlet set udelukkes fra at opnå støtte.

55 Henset til ovenstående betragtninger skal det andet spørgsmål besvares med, at artikel 71, stk. 3, i forordning nr. 1698/2005, sammenholdt med artikel 30 i forordning nr. 65/2011, skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som fastsætter, at betalingsanmodningen vedrørende en operation, der er valgt til medfinansiering af ELFUL, skal afvises i sin helhed, når visse udgifter, der er påløbet denne operation, er blevet afholdt inden vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af en sådan støtte, hvis den støtteberettigede ikke forsætligt har indsendt en urigtig anmeldelse i sin betalingsanmodning.

Sagens omkostninger

56 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

1) **Artikel 71 i Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) skal fortolkes således, at den ikke er til hinder for en national**

lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, i henhold til hvilken det kun er udgifter, som afholdes efter vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af en sådan støtte, der kan komme i betragtning til bidrag fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne til medfinansiering af en operation til udvikling af landdistrikterne, som er valgt af den myndighed, der forvalter det omhandlede program for udvikling af landdistrikter eller under dennes ansvar.

2) **Artikel 71, stk. 3, i forordning nr. 1698/2005, sammenholdt med artikel 30 i Kommissionens forordning (EU) nr. 65/2011 af 27. januar 2011, skal fortolkes således, at den er til hinder for en national lovgivning som den i hovedsagen omhandlede, som fastsætter, at betalingsanmodningen vedrørende en operation, der er valgt til medfinansiering af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne, skal afvises i sin helhed, når visse udgifter, der er påløbet denne operation, er blevet afholdt inden vedtagelsen af afgørelsen om bevilling af en sådan støtte, hvis den støtteberettigede ikke forsætligt har indsendt en urigtig anmeldelse i sin betalingsanmodning.**

Underskrifter